

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/buefd>

Bibliyografi / Bibliography

YIL: 2024
CİLT: 9
SAYI: 1

MAKALE BİLGİSİ

Gönderildiği Tarih: 15.12.2023

Kabul Tarihi: 01.06.2024

Yayımlanma Tarihi: 28.06.2024

ARTICLE INFO

Submitted date: 15.12.2023

Accepted date: 01.06.2024

Published date: 28.06.2024

e-ISSN 2547-9865

Türkçe Metindilbilim Bibliyografyası

Bibliography of Turkish Textlinguistics

İlknur Koç

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,

Yüksek Lisans Öğrencisi,

ilknur.koc@gmail.com,

0009-0003-0694-2971

Öz

Literatür ve araştırma çalışmaları için ikincil kaynak olarak başvuru bibliyografyalar, araştırılan konu hakkında doğrudan veya benzer türlerdeki çalışmalara yönlendiren akademik yayınlardır. Bibliyografyalar, araştırılan konu için asıl kaynağa ulaşılmasını sağlayan ve bu anlamda rehberlik eden çalışmaların başında gelmektedir. Çalışmanın amacı, Türkçe metindilbilim ile ilgili akademik çalışma, eser ve verileri toplamak, dil ve edebiyat çalışmaları sahasına tanıtmak, kaynaklık etmektir. Araştırmada, daha önce Türkçe metindilbilim üzerine bir kaynak taraması, literatür özeti, bibliyografya çalışması yapılmaması üzerine, dil ve edebi saha çalışmalarında önemli bir yere sahip olan Türkçe metindilbilim hakkında detaylı bir bibliyografya denemesi yapmak hedeflenmiştir. Bu çalışma, Türkçe metindilbilim hakkında akademik ve bilimsel yayın yapmak isteyen araştırmacılara bir kaynak niteliğindedir. Dilsel bütünlüğü arz eden metindilbilim, metnin okuyucu tarafından anlaşılır kılınmasını hedefleyerek, dilsel ifade olan metni tutarlılık, bağdaşıklık gibi başlıklar etrafında incelemektedir. Metindilbilim, belâgat çalışmalarından ayrılarak metni, kendisini oluşturan tüm unsurlarıyla beraber, bir bütün dâhilinde bilimsel açıdan ele almaktadır. Anlam ve bağlantıyı kuvvetlendiren, bu unsurları daha açık bir hale getiren metindilbilim incelemeleri, dilbilim sahasında metinlerin ve dilsel unsurların aydınlatılmasını sağlamaktadır. Bu çalışmanın yöntemi tarama modeli olarak sınırlandırılmış, Türkçe metindilbilim ile alakalı yüksek lisans, doktora tezleri, makale, bildiri, kitap, çeviri kitap şeklinde dokümanların taranması ile incelenmiştir. Metindilbilim ile ilgili ana kaynaklar edinildikten sonra incelenen eserlerin kaynakça ve referans bölümleri de taranıp bu çalışmaya dâhil edilmiştir. **Anahtar Kelimeler:** Türkçe Metindilbilim, Dilbilim, Metinbilgisi, Betikbilimi, Betiksel Dilbilim, Söylem Çözümlemesi, Bibliyografya.

Abstract

Bibliographies, which are used as secondary sources for literature and research studies, are academic publications that directly lead to similar types of studies on the subject being researched. Bibliographies are one of the leading studies that enable access to the main source for the subject being researched and provide guidance in this sense. The aim of the study is to collect academic studies, works and data related to Turkish text linguistics, to introduce them to the field of language and literature studies and to serve as a resource. In the research, it was aimed to make a detailed bibliography attempt on Turkish textlinguistics, which has an important place in language and literary field studies, since no literature review, literature summary or bibliography study had been done on Turkish textlinguistics before. This study is a resource for researchers who want to make academic and scientific publications on Turkish text linguistics. Text linguistics, which presents linguistic integrity, aims to make the text understandable by the reader and examines the text, which is a linguistic expression, around topics such as consistency and cohesion. Textlinguistics distinguishes itself from rhetoric studies and examines the text scientifically as a whole, with all its constituent elements. Textlinguistics studies, which strengthen meaning and connection and make these elements more clear, provide clarification of texts and linguistic elements in the field of linguistics. The method of this study was limited to a scanning model, and it was examined by scanning documents in the form of master's and doctoral theses, articles, papers, books and translated books related to Turkish text linguistics. After the main sources on text linguistics were obtained, the bibliography and reference sections of the examined works were also scanned and included in this study.

Keywords: Turkish Text linguistics, Linguistics, Text ology, Scripting, Script Linguistics, Discourse Analysis, Bibliography.

i Bu makalenin araştırma ve yayın süreci "Araştırma ve Yayın Etiğine" uygun şekilde yürütülmüştür.

Giriş

1. Metindilbilim Kavramı

Dilsel bir bütünlük içeren olgulardan, harflerden, hecelerden, kelimelerden, kelime gruplarından, tümcelerden ve paragraflardan meydana gelen metin kavramı, başı ve sonu belli olan anlamlı bir yapı arz etmektedir. Bir dil kullanım vasıtası olan metindilbilim kavramı, metin dil bilimi, metin dilbilgisi, betikbilimi, betiksel dilbilim, söylem çözümlemesi gibi adlarla da anılarak, sözlü dilsel ifadeleri veya yazılı metinleri, kuruluş, yapı ve anlam özellikleri açısından çözümlemeyi hedeflemektedir. Dilbilim ana dalında ortaya çıkan metindilbilim, tümcelerle bir araya gelen metnin her ögesini inceleyerek, metni daha anlaşılır kılmayı amaçlamaktadır.

Kerim Demirci metindilbilimi şu şekilde açıklar: “Metin dilbilim ‘textlinguistics’; semantik, söylem analizi, stilistik ‘üslupbilim’ gibi birçok dilbilimsel alanla iç içe bir alandır. İşin içinde metin ‘text’ olduğu için alanın edebiyat ile doğrudan ilişkisi vardır. Metin dilbilim, bir metni meydana getiren tüm unsurların belirli metotlarla dilbilimsel olarak analizini yapan dilbilim sahasıdır.”¹

Aristo’nun Poetika’sında dil üzerinde bazı söylemlerde bulunması, dili incelerken metinlerden yola çıkılması gerektiği düşüncesiyle, metindilbilimin tarihi serüveni o döneme kadar indirgenebilmektedir. Şükran Dilidüzgün, metinlerle ilgili çalışmaların M.Ö. 5.yüzyıla dayandığını, batıda retorik, doğuda ise belâgat çalışmalarıyla sözbilimin gerçekleştiğini, bu alan gelişmesinin 18. yüzyıla kadar devam ettiğini, 18.yüzyılda da biçembilim alanının ortaya çıkarak metinlerin dilsel olarak dizilişinin incelendiğini belirtmektedir.² 1950’lerden sonra Amerika’da Harris ile başlayan yeni akımla, cümlelerden daha büyük bir birim olan metin üzerinde çalışmalar da metindilbilimin temelini oluşturmuştur.³

Canan Şenöz Ayata (2005), 1950’den sonra Almanya’da ortaya çıkan bir dilbilimsel çalışmanın metindilbilim olarak Almanya’ya yayıldığını aktarmaktadır.⁴ Amerika ve İngiltere’de bu metin çalışmalarına söylem çözümlemesi; Almanya’da ise metindilbilim;

¹ Dilek Alaçam, Mustafa Kutlu’nun ‘‘Beyhude Ömrüm’’ Adlı Hikâyesinin Metindilbilimsel Açıdan Çözümlemesi, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Karabük, 2021, s. 31.

² Şükran Dilidüzgün, Türkçe Öğretiminde Metindilbilimsel Bağlamda Uygulamalı Bir Yaklaşım, İstanbul Üniversitesi, Doktora Tezi, 2008, s. 5.

³ Nuray Küçükler Kuşçu, Şükran Dilidüzgün, Metin Dilbilim ve Türkçe Öğretimi Uygulamalı Bir Yaklaşım, Anı Yayıncılık, Ankara, 2017, s. 26.

⁴ Canan Şenöz Ayata, Metindilbilim ve Türkçe, Multilingual Yayınları, İstanbul, 2005, s. 5.

Fransa ve İtalya’da bu çalışmaların göstergebilim adı altında yapıldığını, metin çalışmalarının adlandırılmasının ülkeden ülkeye farklılık gösterdiğini aktarmaktadır.⁵

Mustafa-Yeşim Aksan (1991), metindilbilimi bir kavram ve terim olarak (text linguistics) ilk defa Coseriu’un 1955 yılında kullandığını belirtmişlerdir.⁶ 20.yüzyılın ilk yıllarından beri Batı’da görülüp yayılan bu alanın en temel gayesi, bir metni bilimsel açıdan tümüyle inceleyebilmektir. Türkiye’de ise metindilbilim çalışmaları 1980’li yıllarda başlamıştır. Ülkemizde metindilbilim çalışmalarının öncüsü Berke Vardar kabul edilirken, Canan Şenöz Ayata, Mehmet Rifat, Gül Işık, Tahsin Yücel, Süheyla Bayrav gibi isimler de araştırma ve çalışmalarıyla bu alana katkı sağlamışlardır. Metindilbilim, metnin içeriğini, metin içindeki söylemlerin birbiriyle olan bağıntıyı ortaya çıkartmayı hedefleyerek, metindeki okuyucu ile yazar arasında anlaşılabilirliği kılmak isteyen bir vasıta görevi üstlenmektedir.

Bir metnin, metin olabilmesi için bağdaşıklık, tutarlılık, amaçlık, kabul edilebilirlik, durumsallık, bilgisellik ve metinler arası ilişkiler gibi ölçütleri sağlaması gerekmektedir. Bu ölçütlerden yola çıkılarak, metni bilimsel olarak incelemeyi amaçlayan metindilbilim, geleneksel dilbilgisi metotlarından ve metin şerhi, tahlili gibi biçimlerden farklı bir durum arz etmektedir.

Metnin içindeki sözdizimi ve anlam düzeyi, küçük, büyük ve üst yapı şeklinde üç başlık altında incelenmektedir. Metnin küçük yapısında bağdaşıklık önemli bir yer tutarken, yinelemeler, gönderimler, eksilteli yapılar, tümceler arası bağıntı unsurları, sezdirici unsurlar, çıkarımlar gibi unsurlar metnin küçük yapısını oluşturmaktadır.⁷

Metnin büyük yapısı ise, küçük yapıdan yola çıkarak metnin tamamına ulaşarak, mantıklı bir silsile, anlamın tutarlılığı gibi unsurları ele almaktadır. Üst yapıda, metin türleri, mektup, deneme, güldürücü, dramatik anlatım gibi anlatı için belirtilen genel özellikler, anlatımda yardımcı öğeler gibi bir başka anlatımın genel özellikleri bu alanda incelenmektedir (Alemin, 2021: 29).

Metindilbilim ise metnin küçük yapısından yola çıkarak, metnin büyük yapısına genel bir bakışla metnin içerik, anlam düzeyini inceleyerek, metnin okur tarafından anlaşılabilirliğini kılmaktadır. Eksilteli yapılar, yinelemeler, gönderimler, sezdirim öğeleri, metnin türü gibi tüm unsurlar, metne ait olan dilsel ifadeler olarak bir bütün şeklinde incelenmelidir.

Canan Şenöz Ayata, metindilbilimin görevini şu şekilde aktarmıştır:

⁵ Hatice Alemin, Hasan Ali Toptaş’ın Kuşlar Yasına Gider Adlı Romanının Metindilbilim Açısından İncelenmesi, Karabük Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2021, s. 27.

⁶ Mustafa Aksan, Yeşim Aksan, Metin Kavramı ve Tanımları, Dilbilim Araştırmaları, Ankara, 1991, s. 91.

⁷ Doğan Günay, Metin Bilgisi, Papatya Yayıncılık, İstanbul, 2017, s. 70.

“Metindilbilimin en önde gelen görevleri arasında metin olanı metin olmayandan ayırmak ve metinleri sınıflandırmak için ölçütler oluşturmak yer alır. Bu nedenle metindilbilim, metinlerin yerine getirmesi gereken ölçütleri belirlemeye, metin türleri arasındaki ortak ve farklı özellikleri betimlemeye ve açıklamaya çalışır. Metinlerin belli bir bağlamda nasıl kullanıldıkları ve insanlar arasındaki bildirimdeki taşıdıkları işlevler, metindilbilimin araştırma kapsamındadır.” (Şenöz Ayata, 2005: 22-23).

Doğan Günay, Metin Bilgisi adlı eserinde, metindilbilimin şu yanlarını göstermeyi hedefler:

1. Metnin dilbilgisel yanlarını incelemek, genel bir metin içinde tutarlılık ve anlam olgusunu ele almak, son olarak da değişik metinler arasında farklı ve ortak yönleri dilsel boyutta ve anlam yaratma açısından irdelemek.
2. Yazar-metin-okur ilişkisinde yazar ile okurun işlevlerini ve sınırlarını belirlemek, bu iki kutup arasındaki dilsel ve metin yoluyla yapılan iletişimi tanımlamak.
3. Dilsel üretim olgularının işleyişini incelemek, yazma eyleminin, yaratıcılık eyleminin temeline inmek. Yaratma eylemi kadar temel bir işlev olan anlamlandırma eylemini, okuma açısından ele almak.
4. Yazın öğretiminin tek amacının yazarlar, dönemler, yazar adlarının öğretimi (ansiklopedik bilgilerin sıralanması) olmadığını kavratmak. Metin ile tarihsel zaman, metin ile yazarın yaşamı, metinde kullanılan izlekler ile yazarın yaşamı arasına sıkıştırılmış bir yazın öğretiminin, metni anlamada ve anlamlandırmada yetersiz kalacağını göstermek.
5. Yazın tarihi incelemesi ile yazınsal bir yapıtın incelemesinin aynı şey olmadığını göstermek (Alemin, 2021: 27).

Kısaca metindilbilim, bir dilsel dizgi bütünü olan metni tutarlılık, bağdaşıklık gibi unsurlarla ele alarak, metnin okuyucu ve yazar tarafından daha açık bir şekilde anlaşılması için klasik şerh, tahlil, açıklama çalışmalarından ayrılarak, metni dilbilimsel açıdan inceleyen bir bilim dalı olarak, dil sahasına girmiştir

2. Türkçe Metindilbilim Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi

2.1. Yüksek Lisans Tezleri

1. ŞENÖZ, Canan Ayata (1992). “Metindilbilim ve Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretimi”, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
2. GÜLLÜ, Nuray (1994). “Sessiz Ev Üzerine Bir Metindilbilim Çalışması”, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Samsun.

3. KARAHAN, Hülya (1998). “Yabancı Dil Öğretimindeki Metin Kullanımına İlişkin Metindilbilimsel Çözüm ve Öneriler”, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
4. GÜLTEKİN, Nilüfer (2000). “Metin Oluşum Sürecinde Gönderimsel Bağdaşıklığın Değeri”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
5. ÇELTEK, Aytaç (2003). “Türkçe Sözlü Söylem Yapısı ve Art Gönderim”, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
6. TÜRKAN, Bilge (2005). “Türkçe Bilimsel Metinlerde Belirginlik ve Gönderimsel Bağdaşlık: Merkezleme Kuramı Çerçevesinde Bir Yaklaşım”, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
7. BAHTİYAROĞLU, Alper (2006). “Ahmet Mithat Efendi’nin Tiyatrolarında Metindilbilimsel Görünümler”, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kars.
8. DEMİR, Tazegül (2006). “Peyami Safa’nın Yalnızız Adlı Romanının Metindilbilimsel Çözümlemesi”, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Kars.
9. GÜVENDİR, Emre (2006). “İkinci Dil Ediniminde Metindilbilim Çözümlemesi”, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, Edirne.
10. KOÇBAŞ, Dilara (2006). “Türkçede Kompozisyon Yazımı: Bağdaşıklık ve Bağlılığa Retorik Yaklaşım”, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
11. DEMİR, Sezgin (2008). “İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıflar Türkçe Ders Kitaplarındaki Öykülerin Metindilbilimsel Yöntemlerle İncelenmesi ve Bu Metinlerin Öğrencilerin Anlama Düzeylerine Etkisi (Malatya İli Örneği)”, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Elazığ.
12. ERDAĞI, Sema (2008). “Yakup Kadri Karaosmanoğlu’nun ‘Yaban’ Adlı Romanının Metindilbilimsel Çözümlemesi”, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kars.
13. KALAFAT, Şermin (2009). “Çoktan Seçmeli Sınav Sistematiğinin Metindilbilimsel Çözümlemesi”, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Edirne.
14. AKYAY, Esin (2010). “Metindilbilim Ölçütleri ve Çeviri Edimi: Çeviri Derslerinde Örnek Bir Uygulama”, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Edirne.

15. HEPPINAR, Gülay (2011). “Almanca ve Türkçede Metin Türü Olarak Ölüm İlanı Metindilbilimsel Bir İnceleme”, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
16. ÖZGÜDER, Birsen (2011). “Türkçe ve Almancada Düğün Davetiyeleri Üzerine Metindilbilimsel ve Kültürlerarası Bir Çalışma”, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
17. BAKAN, Hande (2012). “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Metindilbilimsel Ölçütler Çerçevesinde Bir Sadeleştirme Denemesi: Sait Faik Abasıyanık, Meserret Oteli”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
18. ÇOBAN, Abdullah (2012). “İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Oluşturdukları Öyküleyici Metinlerin Bağdaşıklık ve Tutarlılık Ölçütlerine Göre Değerlendirilmesi”, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri.
19. ÖZKAN, Fatma (2012). “Yabancı Dil Öğrencilerin Yazma Becerilerinin Metindilbilim Yoluyla Geliştirilmesi”, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Edirne.
20. YILMAZ, Ömer (2012). “11. Sınıf Öğrencilerine Ait Öyküleyici Metinlerin Bağdaşıklık ve Tutarlılık Açısından İncelenmesi, Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak.
21. GÜZELHAN, Semiha (2013). “Metindilbilim ve Heinrich Böll’ün Mein Trauriges Gesicht Adlı Kısa Öyküsünün Metindilbilimsel İncelenmesi”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.
22. DEMİRCİ, Songül (2014). “El-Ferecü Ba’de’s-Şidde’nin Metindilbilimsel Yapısı”, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van.
23. NACAĞ, Neriman (2014). “Christa Wolf’un Cassandra Adlı Hikâyesinin Metindilbilimsel Açısından İncelenmesi”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.
24. ÇETİN, Mustafa (2015). “Çocukların Sözel Metinlerinde Tutarlılık, Bağdaşıklık ve Tümce Özelliklerinin İncelenmesi”, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Antalya.
25. EROĞLU, Safa (2015). “Metindilbilimsel Ölçütler Çerçevesinde Ömer Seyfettin’in “Üç Nasihat” Hikâyesinin Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Sadeleştirme Denemesi”, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

26. KEKEVİ, İbrahim (2015). “Erenlerin Bağından Adlı Mensur Şiir Metni Üzerine Metindilbilimsel İnceleme”, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Denizli.
27. ZÜLFÜKAROĞLU, Elif (2016). “Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öyküleyici Metinlerinde Tutarlılık, Bağdaşıklık ve Metin Elementleri: Mersin Üniversitesi Örneği”, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Mersin.
28. EKEN, Eda (2018). “Mirze Elekber Sabir’in Hophopname Eserinde Bağdaşıklık”, Ardahan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ardahan.
29. GÜRGÜN, Hasan (2018). “Göktürk Yazısıyla Oluşturulmuş Uygur Kağanlığı Yazıtlarının Metindilbilimsel İncelemesi”, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van.
30. GÖZLET, Davut (2018). “İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Metinlerin Bağdaşıklık ve Tutarlılık Özellikleri”, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir.
31. İPEK, Melike Erdem (2018). “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Metindilbilimsel Ölçütler Çerçevesinde Mustafa Kutlu’nun Ya Tahammül Ya Sefer İsimli Hikâyesinin Sadeleştirilmesi”, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
32. KALA, Hatice (2018). “Ömer Seyfettin’in Hikâyelerinde Metindilbilimsel Bağdaşıklık”, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ağrı.
33. MISIRLI, Gökçe (2018). “Yabancı Dil Öğrenen Öğrencilerin Yazılı Metinlerinde Bağdaşıklık Bağıntısı Görünümleri: Bir Durum Çalışması Örneği”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
34. AKSU, Süleyman (2019). “Tarık Buğra’nın Hikâyelerinde Bağdaşıklık”, Girne Amerikan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Girne.
35. BAŞUSTA, Kasım Caner (2019). “Okuma Eğitiminde Metindilbilimin Kullanımı”, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Afyon.
36. ÇELİK, Özlem (2019). “Almanca ve Türkçe Masal Örnekleri Üzerine Metindilbilimsel Bir İnceleme”, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
37. GENÇ, Şerife (2019). “Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Okuma Etkinliklerinin Okuma Eğitimi Yeterliği Bağlamında Metindilbilimsel Analizi”, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

38. ODACI, Selin (2019). “Sözcüksel Bağdaşıklığın Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı Anlatımlarında İncelenmesi”, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

39. ÖZEN, Faruk (2019). “Metindilbilimi Açısından Sabahattin Ali’nin Kürk Mantolu Madonna Adlı Romanının İncelenmesi”, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Karabük.

40. ÖZKIR, Gizem (2019). “Sait Faik Abasıyanık’ın Semaver Adlı Hikâye Kitabının Metindilbilimsel Tahlili”, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Manisa.

41. DEMİR, İrem Nur (2020). “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi İçin Seviyelendirilmiş Kurmaca Metinlerin Metindilbilimsel Açından İncelenmesi”, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale.

42. GÖZAY, Özge (2020). “Sabahattin Ali’nin Portakal Adlı Öyküsünde Bağdaşıklığı Sağlayan Görünümler”, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Mersin.

43. ÖZTÜRK, Funda (2020). “Murathan Mungan’ın Kibrit Çöpleri-Takribi ve Vasati Kıpkısa Öyküler-Kitabından Kısa Öykülerle Metindilbilimsel Çözümleme Örnekleri”, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ordu.

44. TÜRKMEN, Polina (2020). “Daniil Hams’ın ‘Kocakarı’ Adlı Öyküsünün Metindilbilimsel Çözümlemesi”, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

45. YÜKSEL, Ahmet (2020). “Ahmet Hamdi Tanpınar’ın Mahur Beste Adlı Eserinde Bağdaşıklık”, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon.

46. ALAÇAM, Dilek (2021). “Mustafa Kutlu’nun ‘Beyhude Ömrüm’ Adlı Hikâyesinin Metindilbilimsel Açından Çözümlemesi”, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Karabük.

47. ALEMİN, Hatice (2021). “Hasan Ali Toptaş’ın ‘Kuşlar Yasına Gider’ Romanının Metindilbilim Açısından İncelenmesi”, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Karabük.

48. DUMAN, Esra (2021). “Türk Liselerinde Kullanılan İngilizce Ders Kitaplarının Okunabilirliği ve Metinselliği Üzerine Metindilbilimsel Bir Çözümleme”, Mersin University Institute Of Social Sciences, Master’s Thesis, Mersin.

49. TAŞDEMİR, Volkan (2021). “Mehmet Rauf’un “Eylül” Adlı Romanında Metindilbilimsel Görünümler”, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kars.

50. TUĞRUL, Fatma (2021). “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Metindilbilimsel Ölçütler Çerçevesinde Refik Halit Karay’ın ‘Şeftali Bahçeleri’ Adlı Hikâyesinin A1-A2 Düzeyine Göre Sadeleştirilmesi”, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kilis.

51. TÜKENMEZ, Rabia (2021). “Orhan Pamuk’un Kırmızı Saçlı Kadın Adlı Romanının Metindilbilimsel Çözümlemesi”, Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Siirt.

52. URAL, Nihal (2021). “Christian Peitz’in Marchen aus Lugabugien Adlı Kitabı Örneğinde Modern Sanat Masallarının Metindilbilimsel Analizi”, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Edirne.

53. ATEŞ, Rabina Nur (2023). “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Hikâye Edici Metinlerin Bağlıklık ve Tutarlılıkların Okuduğunu Anlamaya, Okuma Tutumuna ve Okuma Hızına Etkisi”, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

54. BELENKÖYLÜ, Fatma (2023). “İrk Bitig ve Körüm Bitig Fal Kitaplarının Metindilbilimsel Yapısı”, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Denizli.

55. KELEŞ, İrem (2023). “Sabahattin Ali’nin “Değirmen” Hikâyesinin Metindilbilimsel Ölçütler Çerçevesinde Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen B1 Düzeyindeki Öğrenciler İçin Uyarlanması”, Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bartın.

56. ÖNCEL, Yunus Alperen (2023). “7. Sınıf Türkçe Ders Kitabının Bağlıklık ve Tutarlılık Açısından İncelemesi”, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa.

2.2. Doktora Tezleri

1. UZUN, Leyla Subaşı (1992). “Köktürk Metinleri Üzerine Bir Metindilbilimsel Çalışma”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.

2. AKÇATAŞ, Ahmet (2001). “Dokuzuncu Hariciye Koğuşu Romanı Üzerine Bir Metindilbilim İncelemesi”, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Denizli.

3. COŞKUN, Eyyüp (2005). “İlköğretim Öğrencilerinin Öyküleyici Anlatımlarında Bağdaşıklı, Tutarlılık ve Metin Elementleri”, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.

4. ÇELTEK, Aytaç (2008). “Türkçede Boş Art Gönderimin Söylem-Edimbilimsel İşlevleri”, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İzmir.
5. DİLİDÜZGÜN, Şükran (2008). “Türkçe Öğretiminde Metindilbilimsel Bağlamda Uygulamalı Bir Yaklaşım”, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
6. PARLAK, Hatice (2009). “Kutadgu Bilig’in Metindilbilimsel Yapısı”, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
7. LÜLECİ, Murat (2010). “Yeni Bir Disiplin Olarak Metindilbilim ve Türk Edebiyatına Metindilbilimsel Bir Yaklaşım”, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
8. BALYEMEZ, Sedat (2011). “Dede Korkut Hikâyelerinin Metindilbilimsel Yapısı”, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
9. CAN, Remzi (2012). “Ortaöğretim Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarında Paragraf Düzeyinde Bağdaşıklık ve Tutarlılık”, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.
10. DURUKAN, Sami Oktay (2014). “Arapça Öğretiminde Metindilbilim Ölçütleri Işığında Metin İncelemesi Sa’dallah Venus’un Tiyatro Eserleri Üzerinde Bir Uygulama”, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
11. KAN, Mustafa Onur (2014). “Sözbilimsel Yapı Temelli Bir Metindilbilim Çözümlemesi: Türkçe Eğitim Alanındaki Yüksek Lisans Tezlerinin Sözbilimsel Yapı Özellikleri”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
12. TORUSDAĞ, Gülşen (2015). “Memduh Şevket Esenal’ın Öykülerine Metindilbilimsel Bir Yaklaşım”, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Van.
13. UZUN, Muzaffer (2016). “Nazan Bekiroğlu’nun “Nar Ağacı” Adlı Romanında Bağdaşıklık ve Bağdaşıklık Ekseninde Bir Söz Varlığı Çözümlemesi”, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Trabzon.
14. KURT, Necip Fazıl (2018). “Tercüme-i Divan-ı Ahmed-i Yesevi’nin Metindilbilim Açısından İncelenmesi”, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
15. ERCAN GÜVEN, Aliye Nur (2019). “Üniversitelerin Dil Öğretim Merkezlerinde Türkçe Öğrenen Yabancıların Yazılı Anlatımlarının Bağdaşıklık ve Tutarlılık Düzeylerinin İncelenmesi”, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Konya.

16. JANG, Juyeong (2020). “Eski Uygurca Zaman Kategorisinin Metindilbilim Açısından İncelenmesi: İyi ve Kötü Prens Öyküsü Örneği”, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.

2.3. Bilimsel Dergilerde Yayımlanan Makaleler

1. KÜLEBİ, Oya (1990). Türkçede Eksilti Tümceleri, *Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (7).

2. KEÇİK, İlknur (1992). İlkokul Öğrencilerinin Özet ve Hatırlama Metinlerinde Bağdaşıklık Sorunları, *Dilbilim Araştırmaları*.

3. ORALIŞ, Meral ve ÖZİL, Şeyda (1992). Metindilbilimsel Yaklaşımla Yazınsal Bir Metni Çözümleme Denemesi, *Dilbilim Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 3, Sayı: 7.

4. PAKKAN, Gülsev (1992). Türkçe Kısa Hikâyelere Metindilbilim Açısından Bir Bakış, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 3, Ankara.

5. BOZTAŞ, İsmail (1994). Metindilbilim Açısından Şiir, *Dilbilim Araştırmaları Dergisi*, 5.

6. RUHİ, Şükriye (1994). İlköğretim Öğrenci Kompozisyonlarındaki Bağdaşıklık Sorunları, *Çağdaş Türk Dili*.

7. ÖZMEN, Mehmet (1996). Bir Eksiltili Cümle Tipi Üzerine, *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(4).

8. KAYA, Nesrin (2002). Boğaç Han Destanı'nın Metindilbilimsel Yaklaşımla Çözümlemesi, *Türk Dili*, 607.

9. ÖZKAN, Bülent (2004). Metindilbilimi, Metindilbilimsel Bağdaşıklık ve Haldun Taner'in “Onikiye Bir Var” Adlı Öyküsünde Metindilbilimsel Bağdaşıklık Görünümleri, *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13/1.

10. AŞKIN BALCI, Hülya (2006). Metindilbilim Açısından Bir Çözümleme, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 21.

11. ÇIKRIKÇI, Sevim Sevgi (2007). Metindilbilimin Temel Kavramlarının Anadili Öğretimi Süreci Açısından Değerlendirilmesi, *Dil Dergisi*, Sayı: 138.

12. ELYILDIRIM, Selma (2008). Ömer Seyfettin'in Öykülerinde Art Gönderim Kullanımı, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 36.

13. KARATAŞ, Yusuf (2008). Metin Bağdaşıklığı Açısından Arapçada Gönderim Olgusu, *Usul*, 9.

14. BAKIRLI, Özge Can (2009). Metin Bağdaşıklığında Sözcüksel Yineleme: Bir Uygulama Çalışması, *Dil ve Yaratıcılık*, Sayı: 5.
15. DUMAN, Asiye (2009). Metindilbilimi Açısından Hacı Bektaş Veli'nin Şiirleri, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Derneği Dergisi*, 51.
16. BALLYEMEZ, Sedat (2010). Bağdaşıklık ve Dede Korkut Hikâyelerinde Bağdaşıklık Görünümleri, *Turkish Studies*, 5(4).
17. BÖLÜKBAŞ, Fatih (2010). Metindilbilimsel Çözümleme: Muzaffer İzgü'nün Yedi Uygurlar Öyküsü, *Folklor/Edebiyat*, Sayı: 63.
18. DEMİR, Sezgin ve SİNAN, Ahmet Turan (2010). İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıflar Türkçe Ders Kitaplarındaki Öykülerin Metindilbilimsel Yöntemler Işığında Değerlendirilmesi, *Turkish Studies*, 897.
19. KARATAY, Halit (2010). Bağdaşıklık Araçlarını Kullanma Düzeyi İle Tutarlı Metin Yazma Arasındaki İlişki, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(13).
20. ÖGEYİK, Muhlise Coşkun (2010). Metindilbilim Ölçütleriyle Yabancı Dil Sınavlarının Değerlendirilmesi: ÜDS Sınavlardan Örnek Bir Betimleme Çalışması, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı: 186.
21. PARLAK, Hatice (2010). Artgönderim Unsurlarından Gönderge Yinelemesinin Kutadgu Bilig'deki Kahramanlar Açısından Değerlendirilmesi, *Dil Araştırmaları*, 7(7).
22. YILMAZ, Engin ve TOPAL, Zehra (2010). Türkçe Öğretiminde Metindilbilimsel Çözümleme Yönteminin Uygulanması, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, XXVII.
23. COŞKUN, Eyyüp (2011). Türk ve Göçmen Öğrencilerin Yazılı Anlatımlarında Metin Bağdaşıklığı, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(2).
24. DEMİRBOĞAN, Burcu (2011). Metindilbilim ve Türkçe: Dilbilim, *İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 2.
25. ERSOY, Asu (2011). Mahmut Kaplan'ın Görüntünün Ötesi Adlı Hikâyesi Üzerine Metindilbilim Açısından Bir Yaklaşım, *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 2.
26. ÜLPER, Hakan (2011). Öğrenci Metinlerinin Tutarlılık Ölçütleri Bağlamında Değerlendirilmesi, *Turkish Studies*, 6(4).
27. AYDIN, İlker (2012). İlköğretim 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabının Duygular Temasında Yer Alan Okuma Metinlerine Metindilbilimsel Bir Yaklaşım, *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(3).

28. ERUZ, Sakine (2012). Metindilbilim ve Türkçe, *Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi*, Sayı: 17.
29. ŞENÖZ, Canan Ayata (2012). Metindilbilim ve Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretimi, *Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi*, Sayı: 8.
30. DİLİDÜZGÜN, Şükran (2013). Yeni Eleştiri Bağlamında Metindilbilimsel Çözümlemelerle Cevat Şakir'i Anlamak, *Electronic Turkish Studies*, 8(13).
31. GÖKÇE, Bekir (2013). Kanıtlayıcı Metinlerin Metin Dil Bilimi Açısından Çözümlemesi: "Bilgisayar Yalnızlığı" Örneği, *International Journal of Languages Education and Teaching*, 1(1).
32. GÜMÜŞATAM, Gürkan (2013). Kıbrıs Türkleri'nin Eşkîyalık Destanı Hasan Bulliler'in Metindilbilimsel Tutarlılık ve Bağdaşıklık Görünümleri, *Electronic Turkish Studies*, 8(13).
33. GÜMÜŞATAM, Gürkan (2013). Eksiltim (Ellipsiz) ve Türkçede Eksiltim Türleri, *Turkish Studies*, 8(1).
34. KAHYA, Hayrullah (2013). Hive Hanı Muhammed Rahim Bahadır'un (1806-1825) 1809 Tarihli Bir Tarhanlık Yarığının Üslubu ve Metindilbilimsel Yapısı, *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2).
35. KEKLİK, Saadettin ve YILMAZ, Ömer (2013). 11. Sınıf Öğrencilerine Ait Öyküleyici Metinleri Bağdaşıklık ve Tutarlılık Açısından İncelenmesi, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(4).
36. ÖLKER, Perihan ve AKTAŞ, Tuğba (2013). Tanzimat Fermanının Metindilbilimsel Çözümlemesi, *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 13(2).
37. TORUSDAĞ, Gülşen (2013). Metindilbilime Genel Bir Bakış ve Metindilbilimsel Bir Çözümleme Örneği Olarak Ömer Seyfettin'in "İlk Cinayet'i", *Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 24.
38. CAN, Remzi (2014). Ortaöğretim Öğrencilerinin Bağdaşıklık Araçlarını İşlevlerine Göre Yazılı Anlatımlarında Kullanma Becerileri, *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2).
39. GÖKÇE, Bekir (2014). Reşat Nuri Güntekin'in Aşk Mektupları Adlı Öyküsüne Metindilbilimsel Bir Yaklaşım, *Electronic Turkish Studies*, 9(3).
40. GÜVEN, Ahmet Zeki (2014). Mustafa Kutlu'nun Hikâyelerinde Bağdaşıklık ve Tutarlılık, *International Journal of Language Academy*, 2(4).

41. KARAHANCI, İbrahim (2014). Şarkı Sözlerinden Hareketle Dilde Bağdaşıklık Sorunları, *Turkish Studies*, 9(9).
42. KARTAL, Hülya ve BOZKURT, Metin (2014). Okuma-Yazma Öğreniyorum Ders Kitabında Yer Alan Metinlerin Bağdaşıklık ve Bağdaşıklık Yönünden İncelenmesi, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(18).
43. KURTUL, Kamil (2014). Metindilbilimin Çeviri Öğretimine Yansımaları, *Dil Dergisi*, Sayı: 163.
44. OTAN, Ozan (2014). Metinsel Bağdaşıklığın Sağlanmasında Sözcüksel Bağdaşıklığın Rolü, *International Journal of Language Academy*, 2.
45. SEÇKİN, Pelin (2014). Bağdaşıklık ve Tutarlılık Bakımından Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerileri, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 3(1).
46. TOSUN, İbrahim (2014). Sait Faik'in "Sinağrit Baba" Adlı Öyküsüne Metindilbilimsel Bir Yaklaşım, *Electronic Turkish Studies*, 9(3).
47. BİÇER, Nurşat ve ÇOBAN, İsmail (2015). Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Öyküleyici Metinlerin Tutarlılık Düzeylerinin Değerlendirilmesi, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 4.
48. ÇELEBİ, Sefa ve GÖKÇE, Bekir (2015). Türkçe Öğretmeni Adaylarının İkna Edici Konuşmalarında Bağdaşıklık ve Tutarlılık, *International Journal of Language Academy*, 3(4).
49. ÇOBAN, Abdullah ve KARADÜZ, Adnan (2015). 7. Sınıf Öğrencilerin Öyküleyici Metinlerinin Bağdaşıklık ve Tutarlılık Ölçütlerine Göre Değerlendirilmesi, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(19).
50. GÜL, Meltem (2015). Sait Faik Abasıyanık'ın Semaver Adlı Hikâyesinde Metindilbilimsel Bağdaşıklık Görünümleri, *Journal Of Academic Social Science Studies*, Sayı: 31.
51. KARADENİZ, Abdulkerim (2015). Metindilbilim Temelli Metin Çözümlemesinin Bağdaşıklık Araçlarını Kullanma ve Tutarlı Metin Oluşturma Becerilerine Etkisi, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1).
52. YILDIZ ÇINTAŞ, Derya (2015). 8. Sınıf Öğrencilerinin Sözlü Anlatımlarında Bağdaşıklık Kullanımları, *International Journal of Human Sciences*, 12(2).
53. ÇOBAN, Abdullah ve KARADÜZ, Adnan (2016). Türkçe Öğretmen Adaylarının Metinlerinde Tutarlılık, *Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Dergisi*, 1(1).

54. DEMİRDÖVEN, Gökhan Haldun (2016). Memduh Şevket Esendal'ın "Mendil Altında" Hikâyesi Üzerine Metin Dil Bilimsel Bir İnceleme, *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(11).
55. GÜRGÜN, Hasan (2016). Metindilbilimsel Yöntem İle Çözömlenen Sait Faik'in Dölger Balığın Ölümü'nde İnsanın Doğaya Tahakkümü ve Ötekileştirilmesi, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(4).
56. KALSIN, Şirvan (2016). Bağdaşıklık ve Kutadgu Bilig'de Sözcük Bağdaşıklığı, *Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Edebiyat Dergisi*, Cilt: 22, Sayı: 88.
57. LÜLECİ, Murat (2016). Edebi Metinlerde Bağdaşıklık ve Tutarlılık: "Sisler Bulvarı", "Tutunamayanlar" ve "Müthiş Bir Tren" Örneğinde Türk Edebiyatına Metindilbilimsel Bir Yaklaşım, *Turkish Studies*, 11(4).
58. SEFER, Hasan (2016). Metindilbilimsel Bir Çözömlleme: 12 Eylül 1980 Darbe Bildirisi, *HUMANITAS Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(8).
59. UYSAL, Başak ve ATMACA, Çağla (2016). Üniversite Sloganlarının Bağdaşıklık Açısından İncelenmesi, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(4).
60. AŞKIN BALCI, Hülya (2017). İnternetteki Metinlerin Özellikleri ve Metindilbilim, *Electronic Turkish Studies*, 12(7).
61. KILIÇ, İlknur (2017). Mustafa Balbay'ın Seçilen Makalelerinin Metindilbilim Açısından Bir Çözömlmesi, *Sakarya University Journal of Education*, 7(1).
62. MELANLIOĞLU, Deniz (2017). Leh Öğrencilerinin Türkçe Yazılı Anlatımlarının Tutarlılık Ölçütleri Bağlamında Değerlendirilmesi, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı, Belleten*.
63. POLAT, Adem (2017). Lala Müldür'ün Kenan İllerinde Bir Adam Şiiri Üzerine Metindilbilim Açısından Bir Okuma Denemesi, *Journal of World of Turks/Zeitschrift für die Welt der Tüken*, 9(3).
64. TARAKÇI, Gülsüm (2017). Metindilbilimsel Yaklaşımla Mustafa Kutlu'nun Red Cephesi Adlı Hikâyesi Üzerine Bir İnceleme, *Journal of Turkish Studies*.
65. ÜÇKARAKAYA, Nuray (2017). Ali Ekrem Bolayır'ın Nazariyât-ı Edebiyye Dersleri Adlı Kitabının Cümleler Bölümünün Bağdaşıklık ve Tutarlılık Açısından Değerlendirilmesi, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(4).
66. ARAMAK, Kürşat (2018). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimine Yönelik Hazırlanan Temel Seviye Ders Kitaplarındaki Karşılıklı Konuşma Metinlerinin Tutarlılık Bağlamında İncelenmesi, *Uluslararası Türkoloji Araştırmaları ve İncelemeleri Dergisi*.

67. ÇİNİCİ, Ümmügülsüm ve ÖZBAY, Hüseyin (2018). Ali Akbaş'ın Gökte Ay Portakaldır Masalı Üzerine Metindilbilimsel Bir Çözümleme, *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(20).
68. ÇOLAK, Kübra (2018). Kısas-ı Enbiya'daki Hz. Musa Kıssası'nda Sözcüksel Bağdaşıklık, *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt: 3, Sayı: 1.
69. HÜSEYİNZADE, Aysel (2018). "Saatlerin Tıkırtısı" Hikâyesi Üzerine Metindilbilimsel Bir İnceleme, *Sakarya University of Journal of Education*, 8(4).
70. ÖZTÜRK, Bilge (2018). Tartışma Metinlerinde Dilbilgisel Bağdaşıklık Kullanımı, *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 58(1).
71. TEKŞAN, Keziban (2018). Ferhunde Kalfa Hikâyesinde Bağdaşıklık ve Tutarlılık Görünümleri, *TEKE Dergisi*, 7(1).
72. TÜRK BEN, Tuncay (2018). Beşinci Sınıf Türkçe Ders Kitabı Metinlerinin Metinsellik Ölçütleri Açısından İncelenmesi, *İlköğretim, Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4).
73. AKŞİT, Eyyüp (2019). Abdullah B. Revâha'nın Hz. Hamza'nın Şehadetine İlişkin Şiirinde Bağdaşıklık Ögeleri, *Balıkesir Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 5(1).
74. EKŞİ, Pelin (2019). Metindilbilim Açısından Karşılaştırmalı Şiir İncelemesi Örneği: Nabi'nin Tahmisi ve Fuzuli'nin Gazeli, *International Journal of Language Academy*, 3(7).
75. GEDİK, Sadi (2019). Necip Fazıl Kısakürek'in Sakarya Türküsü Şiirinin Metin Dil Bilimsel Görünümü, *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2).
76. GÜL, Meltem (2019). Sait Faik Abasıyanık'ın Semaver Adlı Hikâyesinde Metindilbilimsel Bağdaşıklık Görünümleri, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 1(31).
77. ÖZDEN, Erkan (2019). Güneri Civaoglu'nun Köşe Yazılarında Bağdaşıkların Kullanımı: Metindilbilimsel Bir İnceleme, *Sakarya University Journal of Education*, Cilt: 9, Sayı: 3.
78. SARAR, Tülay Kuzu ve SOYTÜRK, Ekin (2019). Ortaöğretim Kompozisyon Yazma Çalışmalarının Metindilbilimin Metin Üretim Evreleri Açısından İncelenmesi, *Uluslararası Çocuk Edebiyatı ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(1).
79. ŞEREF, İzzet ve KARAGÖZ, Beytullah ve KAŞAVELİKOĞLU, Goncagül (2019). Bir Akademisyenin Çocuk Edebiyatına Katkısı: Yeşil Gözlü Kardan Adam'da Bağdaşıklılık, Bağdaşıklılık ve Üst Yapı Görünümleri, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 8(2).
80. UZUN, Muzaffer (2019). Atabetü'l-Hakâyık'ta Bağdaşıklık Unsurları, *Yeni Türkiye İlk Dönem Türkçe İslami Eserler Özel Sayısı II*, Sayı: 106.

81. USTA, Mustafa. Niyâzi-i Mısri'nin Bi-Haber Redifli Şiirinin Metindilbilimsel Yaklaşım ile İncelenmesi.
82. AKSU, Süleyman (2020). Bağdaşıklık Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi, *Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 13.
83. ARMAĞAN, Sebahat (2020). Ömer Seyfettin'in Başını Vermeyen Şehit Hikâyesinde Sözlüksel Bağdaşıklık, *Hars Akademi Uluslararası Hakemli Kültür Sanat Mimarlık Dergisi*, 3(1).
84. İBİŞ, Mustafa (2020). Metin Dil Bilimi ve Ortaya Çıkışı, *Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7(2).
85. HİRİK, Seçil (2020). Türkçede Bağdaşıklık ve Bağdaşıklık Unsurları: Kürk Mantolu Madonna İncelemesi, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 10(1).
86. KARADUMAN, Ruken ve İŞİMTEKİN, Soner (2020). Fuzuli'nin Bir Murabbasının Metindilbilimsel Açısından İncelenmesi, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Eğitim Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 4.
87. YILDIRIM, Onur (2020). Metindilbilimsel Bağdaşıklık ve Tutarlılık Temelinde Haldun Taner'in "Neden Sonra..."sı, *Journal of History School*.
88. BAKAN AKTAŞ, Hande (2021). Yabancı Dil Öğretiminde Geleneksel Metin Sadeleştirme Yaklaşımına Karşı Metindilbilimsel Sadeleştirme Önerisi: Bağdaşıklık ve Bağdaşıklık Kavramları, *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1).
89. CİN ŞEKER, Zeynep (2021). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Metindilbilim Dersine İlişkin Görüşleri, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(4).
90. DEMİREL, Ezgi (2021). Karahanlı Türkçesi Eserlerinden "Atabetü'l-Hakayık"ın Metindilbilim Ölçütlerine Göre Değerlendirilmesi, *Söylem Filoloji Dergisi*, 6(1).
91. DİLEKÇİ, Atilla (2021). Metin Tutarlılığı Değerlendirme Çerçevesi Önerisi, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(4).
92. ESKİMEN, Ayşe Derya (2021). Oğuz Atay'ın "Demiryolu Hikâyecileri-Bir Rüya" Öyküsünü Metindilbilimsel Bağdaşıklık ve Tutarlılık Görünümlerinden Hareketle İnceleme, *International Journal of Languages Education and Teaching*, 3(3).
93. ÖZDEMİR, Haydar (2021). Memduh Şevket Esendal'ın "Bu Yollar Uzar" Adlı Kısa Öyküsünün Metindilbilimsel Açısından İncelenmesi, *Rumeli'de Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*.

94. PARLAK KALKAN, Gülşah (2021). Metindilbilimsel Bir Çözümleme: Bağlaşıklık Unsurları Bakımından Rasim Özdenören'in Öyle Bir Gece Hikâyesi, *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
95. SARI, Fatih (2021). Metindilbilimsel Bir Analiz: Kalem Suresi'nde Eşdizimler, *Din ve Bilim – Muş Alparslan Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi*, 4(2).
96. YILMAZ, Engin (2021). Ömer Seyfettin'in Yüksek Ökçeler Adlı Hikâyesi Üzerine Metindilbilimsel Bir İnceleme, *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 7(15).
97. YILMAZ, Engin (2021). Sabahattin Ali'nin "Kırlangıçlar" Hikâyesinin "Tutarlılık Görünümleri" Bakımından Çözümlemesi, *Disiplinler Arası Dil Araştırmaları Dergisi*, 3(3).
98. ALAN, Nazmi (2022). Vesiletü'n-Necât'ta Bağımsız Gönderim Ögeleri, *Disiplinler Arası Dil Araştırmaları*, 5(5).
99. BASATEMUR, Ahmet (2022). "Metindilbilim, Metinsel Bağlaşıklık ve Türkiye Türkçesinde Değiştirim" Adlı Eser Üzerine, *Disiplinler Arası Dil Araştırmaları Dergisi*, 5(5).
100. ÇETİN, Sadık Ahmet (2022). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Sözlü Anlatımlarının Tutarlılık Açısından İncelenmesi, *TEKE Dergisi*, 11(2).
101. DEMİR, Erdal (2022). Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Bir Şehit Mezadı Adlı Öyküsünün Metindilbilim Açısından İncelenmesi, *JOSHAS*, 7(37).
102. KUYMA, Erol (2022). Bir Art Gönderim Ögesi Olarak Zamir ve İşaret Sıfatlarının Atabetü'l-Hakayık'taki Görünümleri, *TEKE Dergisi*, 11(1).
103. ÖZDEMİR, Abdullah Tahir (2022). Metindilbilimsel Bir Ölçüt Olan Bağlaşıklık Bakımından Su Kasidesi, *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 10(33).
104. UYAR, Yunus Emre ve AYDIN, İlker (2022). 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki 'Erdemler' Temasında Yer Alan Etkinliklerin Metindilbilimsel Çözümleme Bağlamında Değerlendirilmesi, *ODÜ Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 1(13).
105. UZUN, Muzaffer (2022). Kısaltılmış Metinde Bir Tutarlılık Çözümlemesi: "Demiryolu Hikâyecileri-Bir Rüya Hikâyesi", *Tarih Okulu Dergisi*, 15(56).
106. AKIN, Cüneyt (2023). Cengiz Aytmatov'un Birinci Mugalim Adlı Eserine Metindilbilimsel Bir Yaklaşım Denemesi, *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, Sayı: 55.
107. ÇAYIR, Elif Dilara (2023). Orhun Yazıtları'ndan Bilge Kağan Yazıtı'nın Kuzey Yüzünün Metindilbilimsel Açısından İncelenmesi, *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 8(1).
108. ERENOĞLU, Neşe (2023). Yeni Uygur Türkçesinde Bağlaşıklık Ögeleri: Süt Renglik Könglek "Beyaz Elbise" Örneği, *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 13.

109.GÖRE, Zehra ve ÖZKAN, Fatma Betül (2023). Ömer Seyfettin'in "Kaşığı" Hikâyesi Üzerine Metindilbilimsel Bir İnceleme, *International Journal of Language Academy*, 11(5).

110.GÜLER, Emine (2023). Cümcümenâme'de Gönderimsel Bağdaşıklık, *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 7(2).

111.KARADEMİR, Serap ve ÇETİN, İsmet (2023). Öğrencilerin Metin Dilbilim ve Metinsellik Ölçütlerine Yönelik Görüşleri Üzerine Bir Değerlendirme, *Bilge Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(2).

112.KIZILTEPE, Bekir (2023). Kültür Konulu Haber Metinleri Üzerine Metindilbilimsel Bir İnceleme, *Kocatepe Beşeri Bilimler Dergisi*, 2(2).

113.ÖKTEN, Celile Eren ve ÖZGÜR, Necla Bayraktar (2023). Türkçe Dersinin Yeni Öğrenme Ortamlarıyla Bütünleşmesine Metindilbilimsel Etkinliklerin Etkisi, *Turkish Studies*, 1(18).

114.SARIGÜL, Fesih ve ÇİFTÇİ, Selcen (2023). Refik Halit Karay'ın "Şeftali Bahçeleri" Adlı Hikâyesinin Metindilbilim Yönünden İncelenmesi, *International Social Sciences Studies Journal*, 9(58).

115. UZUN, Muzaffer (2023). Bir Metindilbilimsel Çözümleme: Yusuf Atılgan'ın "Tutku" Adlı Hikâyesinde Bağdaşıklık ve Tutarlılık, *TEKE Dergisi*, 12(3).

2.4. Bildiriler

1. DEMİRCAN, Ömer (1986). "Türkçede Bağlam İşlevleri ve Bağlayıcılar", *Türk Dilbilimi Konferansı Bildirileri*, İstanbul Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

2. UZUN, Leyla Subaşı (1990). "Türkçede Bazı Metinbilimsel Görünümler Üzerine", *IV. Dilbilim Kurultayı Bildirileri*, İstanbul Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

3. KARABAĞ, Seda ve İŞSEVER, Selçuk (1995). "Edinim Sürecinde Bağdaşıklık", *IX. Dilbilim Kurultayı*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Yayınları.

4. OKTAR, Lütfiye ve YAĞCIOĞLU, Semiramis (1996). "Türkçede Söylem Yapısı ve Artgönderim", *VIII. Uluslararası Türk Dilbilim Konferansı Bildirileri*, Ankara.

5. MUSAOĞLU, Mehman (2002). "Türkçenin İşlevsel Dilbilgisinin Sözdizimsel-Metindilbilimsel Düzeyinin Düzenlenmesi Üzerine", *V. Dünyada Türkçe Öğrenimi Sempozyum Bildirileri*.

6. YILMAZ, Engin ve JAHİÇ, Nadira (2005). "Vire Hikâyesi Üzerine Metindilbilimsel Bir İnceleme", *V. Uluslararası Dil, Yazın, Deyişbilim Sempozyumu*, İstanbul.

7. YILMAZ, Engin (2005). "Karanfiller ve Domates Suyu Hikâyesine Metindilbilimsel Bir Yaklaşım", *Sait Faik Abasıyanık'ı Anma Günleri-Bildiriler*, Sakarya Üniversitesi Yayınları.

8. ŞENEL, Mustafa ve ERDAĞI, Selma (2008). “Ömer Seyfettin’in Pembe İncili Kaftan ve Diyet” Adlı Öykülerinin Metindilbilimsel Açından Çözümlemesi”, *II. Düünden Bugüne Ömer Seyfettin Sempozyumu*, Basılmamış Bildiri, Balıkesir.

9. KARATAŞ, Yusuf (2010). “Metindilbilim ve Yabancı Dil Olarak Arapça Öğretimi”, *Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi Ulusal Kongresi Bildiriler*, Çanakkale.

10. AYAZ, Eyüp Sertaç (2012). “Aytül Akal’ın Dilek Ağacı Masalı Üzerine Metindilbilimsel Bir Çözümleme”, *V. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yaşayan Yazarlar Sempozyum Dizisi Çocuk ve Gençlik Edebiyatında Aytül Akal Sempozyumu*, Adana.

11. AKSU, Süleyman (2019). “Buhran Hikâyesindeki Eksilti Unsurları”, *ASEAD V. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu*, Antalya.

12. AKSU, Süleyman (2019). “Buhran Hikâyesindeki Gönderim Unsurları”, *5 th Eurasian Conference on Language and Social Sciences- ECLSS*, Antalya.

13. AKSU, Süleyman (2019). “Tarık Buğra’nın Oğlumuz Hikâyesindeki Bağdaşıklık Unsurları”, *I. Uluslararası Kıbrıs Araştırmaları Sempozyumu*, Lefkoşa.

14. BAŞ, Bayram ve UCUZSATAR, Nil (2020). “Çocuk Edebiyatına Metindilbilimsel Bir Yaklaşım: Yaşar Kemal’in Kalemler’i”, *12. Uluslararası Türkçenin Eğitimi-Öğretimi Kurultayı 7*.

2.5. Kitaplar

1. OKTAR, Lütfiye (1993). *Metindilbilimsel Yaklaşımla Yazınsal Bir Metin Çözümleme Denemesi*, Dilbilim Araştırmaları, Hitit Yayınevi, Ankara.

2. UZUN, Leyla Subaşı (1995). *Orhun Yazıtlarının Metindilbilimsel Yapısı*, Simurg Yayınları, Ankara.

3. ZEYREK, Deniz (1995). *Metindilbilimin Çeviri Metni Oluşturma Sürecine Katkıları I*, Bengi Öner Yayınları.

4. GÜNAY, Doğan (2003). *Metin Bilgisi*, Multilingual, İstanbul.

5. ONURSAL, İrem (2003). *Türkçe Metinlerde Bağdaşıklık ve Tutarlılık*, Günümüz Dilbilim Çalışmaları, Multilingual, Dilbilim Dizisi, İstanbul.

6. AKBAYIR, Sıddık (2004). *Metin Bilgisi*, Deniz Kültür Yayınları, Ankara.

7. ŞENÖZ, Canan Ayata (2005). *Metindilbilim ve Türkçe*, Multilingual, İstanbul.

8. AKBAYIR, Sıddık (2007). *Cümle ve Metin Bilgisi*, Pegem Yayıncılık, Ankara.

9. AŞKIN BALCI, Hülya (2009). *Metindilbilime Kavramsal Açından Genel Bir Bakış*, Bizbize Yayınları, Ankara.

10. ŞENÖZ, Canan Ayata (2009). *Yazın Eleştirilerinin Metindilbilimsel Çözümlemesi-Orhan Pamuk'un Masumiyet Müzesi'ne Yönelik Bir Yazının İncelenmesi*, Heyamola Yayınları, İstanbul.
11. YAYLAGÜL, Özen (2010). *Ebvâbı Şifâ Metin Ddilbilimsel Bir İnceleme*, KÖKSAV, Ankara.
12. UZUN, Leyla Subaşı (2011). *Metindilbilim: Temel İlke ve Kavramlar*, Dilbilim II, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
13. AKTAŞ, Hasan (2012). *Celladına Gülümseyen Şair İsmet Özel: Metindilbilimsel Bir Çözümleme*, Yort Savul Yayınları, Edirne.
14. DİLİDÜZGÜN, Şükran (2017). *Metindilbilim ve Türkçe Öğretimi Uygulamalı Bir Yaklaşım*, Anı Yayıncılık, Ankara.
15. TORUSDAĞ, Gülşen ve AYDIN, İlker (2017). *Metindilbilim ve Örnek Metin Çözümlenmeleri*, Pegem Akademi, Ankara.
16. AŞKIN BALCI, Hülya (2018). *Metindilbilimin ABC'si*, Say Yayınları, İstanbul.
17. İŞİMTEKİN, Soner ve TORUSDAĞ, Gülşen (2018). *Furuğ Ferruhzâd Öyküleri Üzerine Metindilbilimsel Çözümleme*, Demavend Yayınları, İstanbul.
18. ÖZER, Zeynep Bağlan (Ed.) ve YAPICI, Fatih (Ed.) ve AKTAY, Şekip (Ed.) (2021). *Metindilbilim (Tarih-Kuram-Uygulama)*, Doğu Kitabevi, İstanbul.
19. SOMUCU, Melike (2021). *Süheyl ü Nevbahâr'ın Metin Dilbilimsel Yapısı*, Kriter Yayınları, İstanbul.
20. BOZKURT, Ferdi (2022). *Metindilbilim, Metinsel Bağdaşıklık ve Türkiye Türkçesinde Değişirim*, Kesit Yayınları, İstanbul.
21. YİĞİT, Hayrettin (2023). *Melikzâde Şehriyâr ve Erdevân Şâh Hikâyesinin Metindilbilim Çözümlemesi*, Akademisyen Kitabevi, Ankara.

2.6. Çeviri Kitaplar

1. WUNDERLICH, Dieter (1982). *Metindilbilim, Dilbilim Seçkisi* (Yayına Hazırlayan: Doğan Aksan; Çeviren: Emel Sözer), Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
2. DUK, T, A, V (2014). *Metindilbilim* (Çevirenler: Mehmet ve Sema Rifat), XX. Yüzyılda Dilbilim ve Göstergibilim Kuramları: 2. Temel Metinler, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Sonuç

Metni esas alan bir dilbilim disiplini olan metindilbilim, 20.yüzyılda bir bilimsel alana dâhil edilmiş olarak algılansa da tarihçesi, F. Saussure tarafından yapılan dil çalışmaları

sayesinde dilbilim alanının ortaya çıkmasına kadar dayanmaktadır. Metni oluşturan dil unsurlarını bir bütün şeklinde inceleyen metindilbilim, cümlelerden hareketle metni tutarlılık, bağdaşıklık, gönderim açılarından ele alarak eseri, yapıtı oluşturan metni okuyucu tarafından anlaşılır kılmayı hedeflediği için eser üzerine uygulanacak önemli kavramlar arasında yer almaktadır.

Araştırmanın sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda 2024 yılına kadar, Türkçe metindilbilim ve alt başlıkları konusunda, alfabetik sıra yerine yapılan çalışmaların günümüze seyrinin aktarılması maksadıyla tarih sıralaması gözetilmiş ve elli altı yüksek lisans tezi; on altı doktora tezi; yüz on beş bilimsel dergilerde yayımlanan makale; on dört bildiri; yirmi bir kitap; iki çeviri kitap bulunmuştur. Son zamanlarda oldukça rağbet edilen bir konu olan metindilbilim, bundan sonraki çalışmalara kaynak bakımından ışık tutması amacıyla daha önce ele alınmamış olmasından dolayı Türkçe metindilbilim bibliyografya çalışmasıyla, literatüre katkıda bulunması hedeflenmiştir. Metindilbilimin bir başlığı olan bağdaşıklık üzerine 2020 yılında Süleyman Aksu tarafından bir bibliyografya çalışması yapılmış ancak metindilbilim genel anlamıyla bir bibliyografya çalışmasına dâhil edilmemiştir.

Konu ve başlıkları bakımından her esere oldukça uygulanabilecek olan metindilbilimsel yaklaşımın, yapılan tarama çalışmasından hareketle yabancı yayın kaynakların bir çevirisinin bulunmaması, Türkiye’de Batı’daki metindilbilim çalışmalarının güncel bir şekilde takip edilmediği sonucunu doğurmaktadır. Sadece edebiyat ve dil sahasında değil hemen hemen çoğu saha alanında uygulanabilir olan metindilbilim konusunda, Türkçe kaynaklar bakımından iki yüz yirmi dört kaynak tespit edilmiştir.

Kaynakça

Aksan, Mustafa ve Aksan, Yeşim (1991). Metin Kavramı ve Tanımları, Dilbilim Araştırmaları, Ankara.

Aksu, Süleyman (2020). Bağdaşıklık Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi, Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 13.

Alaçam, Dilek (2021). Mustafa Kutlu’nun “Beyhude Ömrüm” Adlı Hikâyesinin Metindilbilimsel Açından Çözümlemesi, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Alemin, Hatice (2021). Hasan Ali Toptaş’ın Kuşlar Yasına Gider Adlı Romanının Metindilbilim Açısından İncelenmesi, Karabük Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.

Dilidüzgün, Şükran (2008). Türkçe Öğretiminde Metindilbilimsel Bağlamda Uygulamalı Bir Yaklaşım, İstanbul Üniversitesi, Doktora Tezi.

Günay, Doğan (2007). Metin Bilgisi, Multilingual Yayınları, İstanbul.

Gürgün, Hasan (2016). Metindilbilimsel Yöntem İle Çözümlenen Sait Faik'in Dülger Balığının Ölümü'nde İnsanın Doğaya Tahakkümü ve Ötekileştirilmesi, Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 5(4).

Kuşçu, Nuray Küçükler ve Dilidüzgün, Şükran (2017). Metin Dilbilim ve Türkçe Öğretimi Uygulamalı Bir Yaklaşım, Anı Yayıncılık, Ankara, 2017, s. 26.

Parlak, Hatice (2009). Kutadgu Bilig'in Metindilbilimsel Yapısı, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.

Şenöz, Canan Ayata (2005). Metindilbilim ve Türkçe, Multilingual Yayınları, İstanbul.